

**OOK SLAKKEN
HEBBEN WEL
EENS HAAST 6+**

**THEATER
ARTEMIS**

9-XXF-7E

DIT IS EEN LESBRIEF VAN THEATER ARTEMIS

's-Hertogenbosch, september 2025

Beste leerkracht,

Binnenkort bezoek je met je klas de theatervoorstelling *Ook slakken hebben weleens haast* (6+) Theater Artemis.

"EEN VOORSTELLING IN SLOW MOTION OVER EEN LEVEN DAT VEEL TE SNEL GAAT

Heel erg je best doen. Ontzettend graag willen. Je beste beentje voor zetten. Maar wat als die beentjes ineens niet meer doen wat jij wil? Je wordt genadeloos ingehaald door een ander. Waar voor de één bijna alles makkelijk af lijkt te gaan, zit jijzelf hopeloos te klooiën. Maar is het echt zo erg om langzamer te zijn dan de rest?

Drie collega's doen hun stinkende best om kinderen welkom te heten in een splinternieuw indoor speelparadijs. Ze willen echt heel graag open. De glijbaan is gepoetst, er is live muziek voor een extra feestelijk tintje, de trampoline is gekeurd (veiligheid voor alles!). Ze zijn er helemaal klaar voor. Of toch niet?

Ook slakken hebben wel eens haast 6+ is een oefening in geduld. Hoe blijf je rustig en begripvol als het bij de ander even helemaal niet opschiet? En lukt dat ook nog als je je ergens zo op verheugt dat elke seconde eigenlijk al een uur te veel is?"

Voorafgaand aan de voorstelling willen we jullie nieuwsgierig maken. Wat zou er allemaal kunnen gebeuren als we met elkaar in dat theater zitten? Dit is een korte en prikkelende activiteit in de klas, speels, passend bij de voorstelling. We nodigen jullie uit om mee te doen en samen nieuwsgierig te worden.

Na de voorbereiding is het tijd voor het bezoek aan de voorstelling. Het kijken naar een voorstelling vraagt een open blik. Sommige dingen begrijpen we misschien niet en dat is helemaal prima. Er gebeuren dingen tegen onze verwachtingen in of juist niet. Met een open blik gaan we de ervaring tegemoet. Misschien worden we wel verrast door nieuwe ontdekkingen.

Tijdens en na de voorstelling is er vast veel losgekomen en de leerlingen hebben van alles ervaren. Na afloop gaan we samen reflecteren. We gaan onze gedachten en ideeën verbeelden en verwoorden. Wat heb je gezien? Er zijn geen goede of foute antwoorden, want elke ervaring doet ertoe. We luisteren naar elkaars verhalen; misschien heeft diegene wel iets heel anders meegemaakt dan jij of juist helemaal hetzelfde?

Heb je nog vragen over het educatiemateriaal of de voorstelling, mail gerust. We vinden het ook heel fijn om te horen wat jullie van de voorstelling vonden. Stuur een berichtje naar lobke@artemis.nl en evelien@artemis.nl met jullie reacties, opmerkingen en vragen.

Veel plezier bij *Ook slakken hebben weleens haast*.

Met een hartelijke groet,

Lobke van Kommer
Evelien Kanters
Educatie Theater Artemis

TIJDENS DE VOORSTELLING (duur 65 minuten)

De voorstelling 'Ook slakken hebben weleens haast' gaat over drie medewerkers van een indoor speelparadijs die het speelparadijs nog niet kunnen openen, omdat er nog een ladder in de weg staat. De hele voorstelling proberen ze deze ladder weg te krijgen, maar dit lukt niet. De medewerkers komen soms in een tergende slowmotion terecht en daarna weer in een chaotische haast. Hierdoor blijft de ladder in de weg staan en kan het speelparadijs niet geopend worden. De voorstelling laat zien dat iedereen een ander tempo heeft en dat 'heel snel' niet betekent dat het dan sneller gaat. Hoe kunnen we meer geduld krijgen voor de verschillende snelheden van mensen?

In het begin lijkt het alsof de voorstelling nog niet kan beginnen door de ladder. Dit hoort er allemaal bij en brengt een leuke verwarring met zich mee! Als kinderen je vragen of iets 'erbij hoort' dan willen we je vragen om vooral vragen terug te stellen: 'wat denk jij?'. Zo kunnen we samen met nieuwsgierigheid ontdekken waar we in terecht zijn gekomen.

De voorstelling roept nog veel meer reacties op bij kinderen. Deze wisselwerking tussen de voorstelling en het publiek maakt de voorstelling af, sterker nog: we hebben het nodig. Wij vragen om reacties van de kinderen. Door deze interactie ontstaat er soms een prettige chaos. We willen jou als leerkracht vragen om niet te snel in te grijpen, maar in te schatten wanneer de reacties té gek worden. Bijvoorbeeld wanneer het de beleving van anderen in de zaal belemmert of de voorstelling stoort.

"Kunstwerken hebben wat te zeggen, dus dan mag je ook wat terugzeggen of vragen." (Rudy Fuchs)

Verder is het vooral fijn als je zelf lekker mee kunt kijken! Ook jij bent publiek en hebt invloed op de voorstelling. De kinderen spiegelen zich vaak aan de begeleiders. Zet je telefoon uit en maak geen foto's tijdens de voorstelling.

Veel plezier!

EDUCATIETRAJECT DOOR EEN THEATERDOCENT OP SCHOOL

Bij de voorstelling is een kosteloos educatietraject beschikbaar. Voorafgaand aan de voorstelling en na de voorstelling komt er een theaterdocent naar school toe om in de klas een workshop te geven. In overleg plannen we de twee momenten in. Mail voor meer informatie of inplannen naar lobke@artemis.nl.

Tijdens de vooraf workshops willen we de leerlingen nieuwsgierig maken en alvast in aanraking laten komen met de thematiek van de voorstelling. Hierdoor hebben ze tijdens de voorstelling al wat meer aanknopingspunten. Achteraf staat het reflecteren centraal. Wat heeft iedereen meegemaakt en wat heeft het te maken met jouw eigen leven? Dit doen we allemaal op een speelse en interactieve manier!

Vooraf workshop – Bezoek van de wetenschapper van Tijd

Een week voor de voorstelling komt er een 'Wetenschapper van de Tijd' in de klas. Deze wetenschapper heeft vroeger veel moeite gehad met het bijhouden van diens klasgenoten. Hierdoor is die slakken gaan onderzoeken. De traagheid van deze beesten fascineerde de wetenschapper. In de klas komt die meer uitleggen over slakkentijd. De workshop begint met een powerpoint waarin de wetenschapper meer uitlegt over slakkentijd, mensentijd en cheetatijd. Slakken bewegen heel langzaam, mensen bewegen voor ons normaal en cheeta's bewegen heel snel! Na de powerpoint zullen we ook verschillende theateroefeningen doen die met vertragen en versnellen te maken hebben. Achteraf hebben we een gesprek over welke tijd het prettigste voelde voor de leerlingen.

Achteraf workshop – De magische tijdsafstandsbediening

Tijdens de achteraf workshop staat het experimenteren met snelheden centraal. De wetenschapper heeft dit keer een magische tijdsafstandsbediening mee, waarmee die de tijd kan beïnvloeden: vertragen, achteruitspoelen, versnellen, vooruitspoelen. Met deze afstandsbediening gaan we verschillende oefeningen doen die uiteindelijk leiden naar een afsluiting waarin we verschillende spellen proberen in slowmotion op het schoolplein.

OPDRACHTEN DOOR DE LEERKRACHT IN DE KLAS

VOOR DE VOORSTELLING

Teaser + titel bespreken (+/- 10 minuten)

De titel van de voorstelling is: *Ook slakken hebben weleens haast*. Bespreek de titel samen met de leerlingen. De volgende vragen kunnen daarbij helpen:

- Wat verwacht je te zien als je deze titel hoort?
- Kan je aan iemand zien of 'ie haast heeft? Hoe ziet haast eruit?
- Kunnen slakken haast hebben? Hoe ziet dat eruit?
- Is er een dier dat altijd haast heeft? Zijn er ook mensen die altijd haast hebben?
- Wanneer heb jij weleens haast? Wat voor gevoel geeft dat?

Bekijk vervolgens de teaser:

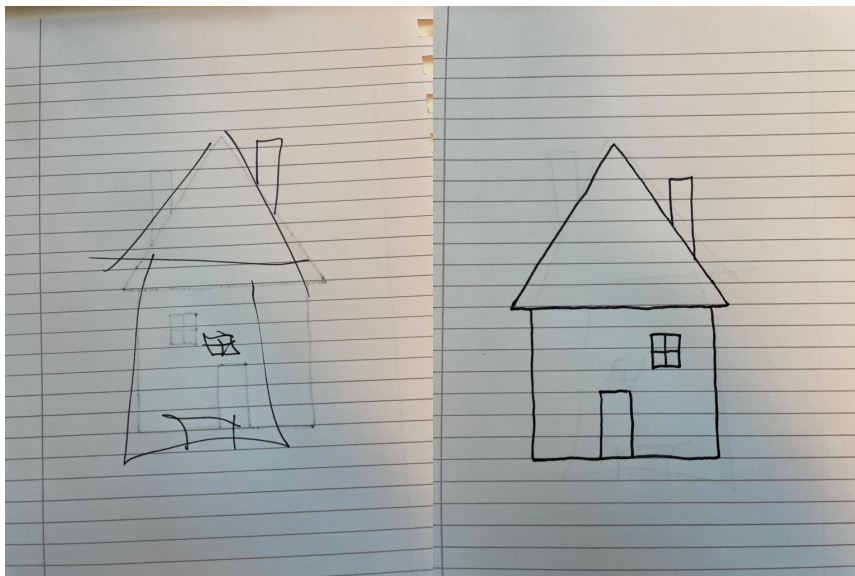
<https://www.youtube.com/watch?v=6KDz3RSsRr0>

Bespreek na het kijken wat de leerlingen gezien hebben:

- Wat zag je in het filmpje?
- Heb je haast gezien? Hoe zag die haast eruit?
- Heb je nu een andere verwachting dan toen je de titel hoorde?
- Wie had er het meest/minst haast in de video?
- Heb jij ook weleens dat je, net als Erwin in het filmpje, slomer gaat dan de rest? Hoe voelt dat? En ben je net als Willemijn ook weleens op iemand aan het wachten? Hoe voelt dat?

Slaktempo oefenen (5 minuten)

Geef de leerlingen twee blaadjes en een potlood/stift. Zometeen gaan ze oefenen hoe het is om iets zo sloom als een slak te doen. De leerlingen gaan twee tekeningen maken van een huis, de eerste maken ze heel erg snel en de tweede heel langzaam (in slow motion). Jij geeft het tempo van het tekenen aan. De potloden mogen pas van het papier als jij de volgende stap van het tekenen aangeeft. Begin met het tekenen van het dak, en geef dan de volgende stappen aan: het vierkant, de deur, het raampje en als laatste de schoorsteen. Je zou zelf op het bord mee kunnen tekenen, dan kan je zelf het tempo aangeven.

Snel

Slow motion

Bespreek kort na:

- Wat is het verschil tussen de twee tekeningen?
- Wat was fijner om te doen?
- Bij welke tekening had je minder ruimte om na te denken hoe het eruit ziet? Was dat prettig of niet?
- Als je een tempo moest kiezen voor tekenen, welke zou het dan zijn?

Haast als jezelf en als slak (10 minuten)

Nu is het tijd om zelf haast te ervaren als mens... en als slak! Lees het onderstaande verhaaltje één keer voor, dan hoeven de leerlingen alleen nog maar te luisteren. Vervolgens is het tijd om het verhaaltje uit te beelden. Dus wanneer jij iets voorleest, spelen de leerlingen dit (in stilte) na. De eerste keer mag dit in hun eigen tempo. Daarna wordt het verhaal nog een laatste keer voorgelezen, maar dan moeten ze zo langzaam bewegen als een slak! Hoe beweeg je in slakkentempo? En hoe druk je langzaam dingen uit met je gezicht? Hoe is het om haast te hebben als je zo traag bent als een slak?

"Het is nog donker, je ligt in een warm bed. Je voelt de deken over je heen liggen. Je ligt heerlijk te slapen. Dan hoor je opeens de wekker afgaan! Snel druk je de wekker uit en draai je nog even om. Je ligt weer weg te dromen als je opeens weet, ik moet naar school! Snel ga je uit bed en zet je de douche aan. Je wilt eronder gaan staan en oef!! Dat is koud! Je draait de kraan warm. De douche is warm en je gaat er (als een slak) onder staan. Je begint je te wassen, in alle haast. Je oksels, je knieën, je haren en je armen. Je zet de douche uit en droogt je af. Dan ga je je snel aankleden. Je doet een broek aan, een shirt en je sokken. Je pakt je schoenen en begint je veters te strikken. Je rent snel om een ontbijtje te maken. Je pakt een boterham, smeert er iets lekkers op en begint te eten. Je moet nog even je bord en bestek afwassen en dan snel je tas pakken. Als je alles hebt ingepakt doe je je jas aan en haast je je naar school. PFOE, net op tijd."

Nadat beide tempi zijn geprobeerd, bespreek nog een laatste keer na:

- Welke momenten waren leuk om in slow motion te doen? Hoe kwam dat? Kun je dat nog eens laten zien?
- Wanneer wilde je juist versnellen?
- Hoe zou het zijn om altijd zo traag te gaan?
- Hoe zou er worden gereageerd op jou als je zo langzaam haast hebt?
- Hoe voelt het om haast te hebben wanneer je iets langzaam doet?

NA DE VOORSTELLING

Nabespreken van de voorstelling (10 minuten)

Jullie hebben gekeken naar de voorstelling en hebben vast veel ervaren. Het is fijn om (zonder oordeel) even na te bespreken wat iedereen heeft gezien of ervaren. Misschien verschillen we van mening, misschien ook niet, dit is allemaal goed. Om het delen van ervaringen te openen hebben we wat vragen opgesteld:

- Welk moment in de voorstelling is jou het meeste bijgebleven? Hoe kwam dit?
- Heb je verschillende soorten haast gezien? Hoe zag die haast eruit?
- Kan je haast hebben als je niet snel bent?
- Wat gaat sneller? Iets langzaam maar voorzichtig doen of snel maar onvoorzichtig doen?
- Wie in de voorstelling had het meeste haast? Zet de personages op volgorde van 'het minste haast' naar 'het meeste haast'. Waar kon je dit aan zien? Veranderde dit tijdens de voorstelling?
- Wat voor gevoelens heb je gezien op het toneel? Kan je een voorbeeld geven wanneer je dat gevoel hebt gezien?
- Wat voor gevoel kreeg je tijdens deze voorstelling? Waar kwam dit door?
Stel dat hier gevoelens als 'verwarring' of 'verveling' worden genoemd, vraag dan aan de kinderen of het erg is om dat te voelen. En zo ja, waarom dan? Dit levert interessante nieuwe gedachten op over gevoelens die ze misschien vaker in hun leven tegenkomen.
- Wanneer is het fijn om iets langzaam te doen? Wanneer juist snel?

Haast, H H H A A S T, tsaah, haaaaaaaaaassssssttt (10 minuten)

In de voorstelling hebben we verschillende tempi gezien. Zo gingen de spelers in slow motion, achteruit, heel snel, spoelde ze weer vooruit en soms stond alles stil. In de voorstelling lukte het daarom steeds niet om de ladder te verplaatsen, maar is het soms ook niet heel interessant om de tijd op pauze te zetten, te vertragen of zelfs terug te spoelen? Kijk maar naar het volgende filmpje:

OK Go - The One Moment

https://www.youtube.com/watch?v=0BTnGgzO-tU&list=RD0BTnGgzO-tU&start_radio=1

Bespreek kort na:

- Wie vond het filmpje in 'echte tijd' (4,2 seconden) het leukst om naar te kijken?
- Wie vond het filmpje in slowmotion het leukst om naar te kijken?
- Wat was het interessantste moment?
- Hoe zagen we mensen bewegen als er teruggespoeld werd? Hoe ziet dat eruit?

In de bijlage is een afstandsbediening te vinden. Je kan deze printen of op het digibord zetten. Hiermee kan je de leerlingen allerlei opdrachten in verschillende tempi laten doen. Tijd om te oefenen met de afstandsbediening! Laat de leerlingen opstaan van hun stoel en weer zitten in hun eigen tempo. Druk vervolgens op de knop 'slow motion' op de afstandsbediening en geef dezelfde opdracht. Kijk of ze zo langzaam kunnen als de medewerkers van het speelparadijs in de voorstelling! Ga op deze manier alle knoppen af om alle verschillende tempi te ervaren. Bij vastlopen herhaal je de beweging, bij terugspoelen doe je de beweging achterstevoren. Als ze alle tempi hebben gehad, kun je dezelfde opdracht doen en steeds verschillende knoppen indrukken.

Je kan nu met de afstandsbediening ook andere opdrachten geven zoals:

- Een rondje om de tafel lopen
- Van plek met iemand wisselen
- Lopen naar de deur
- Je buur een hand geven
- Buitenspelen (bijvoorbeeld tikkertje of annemaria koekoek)

Laat nu eens een leerling met de afstandsbediening de groep aansturen.

Nabespreken van de opdracht (5 minuten)

- Wat was het leukste moment tijdens deze opdracht?
- Zou jij zo'n afstandsbediening willen hebben? En wat zou je dan doen?
- Wat zou je op pauze zetten?
- Waar zou je naar terug willen spoelen?
- Welke momenten zou je wel door willen spoelen?